

at han slider med fattigdom. Det er ham ikke muligt at affholde de store Bekostninger, der ere ved en Gang for alle at lave et efter alle Forskrifter fuldstændig rigtigt og godt indrettet Meieri. Saa arbejder han sig igjennem med noget Mindre, saa klarer han sig med noget Simplex, forsaavidt han ikke kan faae det Bedre, i Haab om, at han, hvis han kunde drive det mere fr. m. og tjene nogle Penge derved, saa kunde komme til muligvis engang at gjøre det noget bedre. Derfor gives der af den Slags Meierier rundt omkring i Landet en Mængde overordentlig daarlig indrettede. Vi kunne derfor ikke sige, at alle Meierier i Landet ere ganske fortrinligt indrettede, ganske hyperligt indrettede, saa at vi slet ikke behøve at bede de Menneſter om at gjøre det noget, for de gjøre det længe før vi have bedt dem om det. Men selv om vi kunde sige det, at alle de, vi nu have, ere første Klasse, saaledes at der ikke var det Mindste at sige paa dem, saa kunde det dog alligevel være, at det var et Forhold, som Lovgivningsmagten burde tage sig af. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem i saaledes at ønske, at der slet ikke skulde lovgives paa en hel Masse Omraader af den Art. Jeg maa bekjende — det er naturligvis i det ærede Medlems Dine en stor Skavank ved mig — at jeg netop i særlig Grad ønsker Love for disse store Samfundsforhold, disse hygieiniske Forhold. Det er aldeles nødvendigt. Det kan ikke nytte at sige, at Landet slet ikke trænger dertil, om end maaske Kjøbstæderne kunne trænge dertil. Der er mange hygieiniske Foranstaltninger, som Landet vistnok ubetinget trænger til og ligesaa stærkt trænger til som Kjøbstæderne. Der er et vist Minimum af hygieiniske Bestemmelser, som man ikke ustraffet kan sidde overhørig hverken paa Landet eller noget andet Sted, og jeg tør fordrifte mig til at sige, at paa Landet har man allerede paa mangfoldige Steder betalt i dyre Domme de Feil og Synder, man har begaaet paa Hygieinens Omraade. Det er nu et af alle oplyste Menneſter tilbagelagt Stadium, at man skal indskrænke sig til at helbrede Sygdommen, naar den er udbrudt. Nei, nu fordrer man, at man skal gjøre Alt, hvad der staar i det Offentliges Magt, for at forhindre Sygdommen i overhovedet at opstaa. For dette Formaal kan man ikke let, forekommer mig, gjøre for Meget, man bør lige overfor alle epidemiske Sygdomme anvende de strengeste Forholdsregler, der paa nogen Maade ere gennemførlige; man kan virkelig ikke gjøre nok for at forhindre, at Sygdommen kan opstaa, det er i Virkeligheden den billigste

Maade at bekæmpe Sygdommen paa. Nu kan det jo dog ikke nægtes, at de store Sammenhobninger af Mælk i de store Meierier fra mange forskellige Hjem rumme store Farer. Bevijerne herfor have vi jo lige for Die. Det kan ikke nægtes, at Fælles- og Andelsmeierierne aldeles tydelig have viist, at de have været Aarsag til meget betydelige farlige Epidemier, i Særdelesheds Tyfus-epidemier, og der er ikke nogensomhelst Tvivl om, at Skarlagensfeber vil med største Lethed kunne forplantes til umaadelig mange Menneſter gennem Fælles- og Andelsmeierierne. Med den Smittefare, der er i Skarlagensfeberen, vil den netop overordentlig let kunne udbrede sig gennem Mælken til Andelsmeierierne og gennem Andelsmeierierne til alle dem, der staa i Forbindelse med dem. Det ærede Medlem leverede jo selv Beviset herpaa; i de 17 Meierier, som han kjendte, havde man jo været opmærksom paa denne Fare, idet man havde forbudt, at de Folk, der havde en epidemisk Sygdom i Hjemmet, ikke maatte levere Meieriet Mælk. Dette viser jo aldeles klart, at det staar for den almindelige Bevidsthed, at saaledes maa det være. Men saa behøver det ærede Medlem dog ikke at være bange, fordi der her i Loven staar det Samme, som disse 17 Meierier og flere med dem have været opmærksomme paa. Det ærede Medlem gjør mig netop tryk med Hensyn til § 8. Jeg var oprindeligt noget bange for Bestemmelserne i §§ 8 og 9, idet jeg nemlig sagde som saa: Naar nu et Andelsmeieri faar Mælk fra et meget stort Omraade, vil det jo meget tidt kunne hænde, at Folk snart paa et, snart paa et andet Sted har en eller anden af disse epidemiske Sygdomme, og derfor kan det maaske til Tider være en hel Del generende at have denne Bestemmelse. Men naar Meierierne selv i deres Love have turdet indsætte denne Bestemmelse, om at der ikke maa leveres dem Mælk fra Hjem, hvor der findes epidemisk Sygdomme, saa nærer jeg ingensomhelst Betænelighed ved at vedtage det i en almindelig Lov, tilmed da man ikke kan stole paa, at disse Regler i Andelsmeierierne, som dog repræsenterer den største Kjendstaf til Meieriforhold og den største Samfundsfølelse i det Hele taget, kunne blive fulgte med den Nødtagighed, som de burde. Man skal nemlig lægge Mærke til, at Folk endnu ere meget letfindige overfor epidemiske Sygdomme, de sige: Na, saalænge det gaar godt, er det ingen Nytte til at blæse i Trompet. Som sagt, Folk ere letfindige overfor epidemiske Sygdomme, indtil de faa dem; men naar Sygdommen kommer i deres Hus, saa kommer Reaktionen, saa kommer Om-